

## RECENSIONER och PRESS om föreställningar där jag har medverkat

Bohuslänningen om *Expectations* (dramatiker och skådespelare) "Skådespelarna är tydliga och iscensättningen hjälper till där replikföringen blir snabb. Inte minst gör dramatikern Kristina Brändén Whitaker det själv. Hon står också på scenen och hennes ansikte är som en natthimmel där stjärnor och moln oavbrutet där förbi och låter hela tillvaron bli synlig. Gest är en stor tillgång för Göteborg och Västra Götaland."

Göteborgs-Posten om #WRU (regissör och dramatiker) "med rak regi och en text som lyckas nå ögonhöjd med såväl den unga publik föreställningen vänder sig till som vuxna, visar Kristina Brändén Whitaker livet på nätet som både tillgång och fara....."

Kulturbloggen om #WRU (regissör och dramatiker) "Brändén Whitaker (en av teaterns två konstnärliga ledare) har skrivit en rapp och tankeväckande monolog, väjer inte för den stress, de faror och mobbingtendenser som nätet kan orsaka.....Regissör och skådespelare biter med gemensamma krafter i det saftiga äpple, som flerdimensionella dramat utgör."

Fringe Review om *Expectations* (dramatiker och skådespelare) "\*\*\*\*\* Concentrated brilliance. Go and see it and be transfixed...be rewarded with one of the best hour's drama you will see."

Public Review om *Expectations* (dramatiker och skådespelare) "\*\*\*\*\* Beautiful play. The acting throughout is stunning. Heartbreaking, life affirming, first class theatre, it highly deserves each and every star given!" \*\*\*\*\*

Göteborgs-Posten om *Voices* (dramatiker och regissör) "dramaturg och regissör Kristina Brändén Whitaker är noggrann inte bara med vilka historier som berättas utan också hur de berättas... För även om Brändén Whitaker förstås ansvarar för ordnandet och gestaltandet av vittnesmålen, liksom för föreställningens rytm som kommer till genom hur de fem berättelserna samordnas, är det just det ordagranna återgivandet som blir pjäsens stora styrka. Det är väl genomfört och visar dessutom på en stor respekt och känslighet för den enskilda människans historia."

Göteborgs-Posten om *Expectations* (dramatiker och skådespelare) "Några få gånger är man med om det: en föreställning blir elementärt angelägen. De avgörande frågorna om liv och död ställs rakt in i det banala familje livet. -Tomas Forser

Göteborgs-Posten om *Every Brilliant Thing* (regissör): "GEST imponerar, igen....Every brilliant thing är någonting så ovanligt som en rolig föreställning om depression, överförd till Göteborgs engelskspråkiga scen med stor lyhördhet för materialet av teaterns konstnärliga ledare Kristina Brändén Whitaker."

DN om *Yen*: (regissör) "För regin svarar Gest's konstnärliga ledare Kristina Brändén Whitaker. Tillsammans med den brittiska ensemblen har hon på den lilla intima scenen skapat ett naturalistiskt kammardrama med en närmast påträngande närvaro."

Göteborgs-Posten om *Offline* (dramatiker och regissör): "kort, kompakt och mycket effektiv upplevelse som torde rycka tag i även den mest inbitne teaterhatare"

Göteborgs Fria om *Offline* (dramatiker och regissör): "Tilltalet är så koncentrerat direkt mot åhörarna att det är svårt att föreställa sig något annat än total hängivelse ute i landets skolor senare i vinter, även om den publiken är känd för att vara kräsen"

Göteborgs-Posten om *Broken Biscuits* (regissör): "Regissören Kristina Brändén Whitaker – en av de konstnärliga ledarna för GEST – har en snabbsnackande, vältajmad och samspelt trio till förfogande."

# Göteborgs-Posten (2019.10.14)

## Recension: "#WRU" – Gothenburg english studio theatre

"#WRU" skildras livet på nätet som både frihet och fara. Dramatikern och regissören Kristina Brändén Whitaker ger ovanligt nyanserade inblickar, skriver Lis Hellström Sveningson.

Vad är det barn och ungdomar sysslar med på nätet? Frågan vållar vuxenvärlden lika delar oro och dåligt samvete. Dramatikern och regissören Kristina Brändén Whitaker ger ovanligt nyanserade inblickar i pjäsen "#WRU" som nu spelas på GEST, Gothenburg english studio theatre. För alla som likt mig inte behärskar nätets fulla vokabulär utläses hashtaggen "#WRU" som "where are you".

Pjäsen är en monolog med scenografin väl anpassad till studioscenens ringa utrymme – och den turné som ska komma. En liten kvadrat, avgränsad med lysrör och en stor skärm som fond, är vad skådespelaren Aviva Wrede har till förfogande. Och så en smart mobiltelefon, förstås.

Det är också villkoren för Roija, som Wrede gestaltar helt igenom övertygande. Flickan är tolv år och håller som bäst på att introducera sig som youtuber. Wrede prövar selfisfilmning med huvudet i allehanda positioner och rösten i motsvarande tonlägen och grader av utbudande manér. Engelskan bryts ibland när mamman hojtar utifrån. In i Roijas eget rum når hon inte. Här skapar flickan sin egen värld.

Ämnet för den nya youtubekanalerna är inte Roija själv utan hennes storasyster. Världens snyggaste, smartaste och coolaste tjej, som gör allt rätt och älskas av alla. Men det finns en skugga, snart får vi veta att systemen är på sjukhus och väntar på en operation.

Hur Roija har det med kamrater skildras smart med de medel många unga använder i dag. Alla dissande inlägg på hennes konto kan vi följa som konversationer på skärmen. Men plötsligt dyker det upp en profil som uttrycker sympati. Som vet hur det är att ha syskon som inte mår bra. Kontakten utvecklas, en dag stämmer de båda träff.

Jag ska inte avslöja mer, men med rak regi och en text som lyckas nå ögonhöjd med såväl den unga publik föreställningen vänder sig till som vuxna, visar Kristina Brändén Whitaker livet på nätet som både tillgång och fara.

I sitt rum dansar Roija och lägger ut bilder som visar hur hon önskar att livet skulle vara. Hon väljer länge bort det som gör ont. Trots de frånvarande föräldrarna – som har fullt upp med den sjuka systemen – är hon tack vara sin kanal inte ensam. Å andra sidan, vem är det som finns i andra änden på tråden, eller bakom alla likes?

Aviva Wredes spel lyfter fram nyanserna och videokanalerna ger Roija en oväntad hjälp. Med "#WRU" erbjuder GEST modern katharsis.

Lis Hellström Sveningson

**Kulturbloggen 2 oktober 2019**  
**Av Mats Hallberg**

### **Vass monolog om vårt behov av bekräftelse – #WRU av GEST**

Manus och regi: Kristina Brändén Whitaker

Scenografi, ljus- och kostymdesign: Neon Lodge

Regiassistent, tekniker och inspelad röst: Zahra Ahmadi

Koreografi: Moa Sobelius

Ljuddesign: Karl Wassholm

På scen: Aviva Wrede

Spelas hos Gothenburg English Studio Theatre (GEST) vid Chapmans torg i Göteborg till och med 18/10, därefter tillgänglig för turné i skolor (målgrupp: 10-15 år)

Premiär: 30/9 2019

Av vad jag recenserat från enda engelskspråkiga teatern i Västsverige, har flera pjäser kretsat kring hur unga människans tillvaro styrs av internet och i synnerhet sociala medier. Tacksamt ämne och dito berättarknep, när skolelever ska bli engagerade och på köpet genomgå en rafflande språklektion. Att GEST gärna fokuserar på den virtuella interaktion som exploderat senaste åren, visar att de har näsa för vad som gäller. Efter hemkomst från premiären tittar jag på SVT Aktuellt. En nyhet handlar om ett accelererande fenomen: Privatpersoner som drar in annonsintäkter på bloggar och filmklipp. Redaktionen hade gjort ett inlägg om en barnfamilj, som på egen Youtube kanal dokumenterar sitt vardagsliv.

*#WRU* är en nyskriven monolog vars titel hämtats från SMS-språk. Syftet är att belysa sådana saker som skärmtid, isolering, identitet, nättrakasserier samt hur dysfunktionell en familj kan bli i ett akut läge.. Under cirka 45 minuter möter vi Roija, en ensam tjej i nedre tonåren som beskrivs som en wannabe YouTuber.

Hon drar igång en kanal inriktad på att berätta om storasyster, som inledningsvis betecknas som cool och driftig. Sanningen är istället att föräldrarna oroas av storasystemens tillstånd, inte klarar att bry sig om något annat. Undan för undan rullas en alltmer smärtsam historia upp, när den grymma verkligheten i dubbel upplaga hinner i fatt huvudpersonen. Avslöjas mer om förloppet är det risk för spoilervarning. Roija är avundsjuk, trött på att känna sig försummad och kämpar för att skaffa sig status. Därför stannar hon inne på sitt rum, helt absorberad av att sända egengjorda filmklipp, trotsar gång på gång mammas förmaningar om att andra göromål måste utträttas. En med skärpa och emfas otålig röst framställd av Zahra Ahmadi, en skådespelare med otroligt omfattande cv.

Till viss del är storasystemens belägenhet en förevändning för flickan (döpt efter ett vin) att producera klipp på Youtube. Roiija brinner nämligen för att mata tittare med tips på hur man kan förkovra sig, få massor av prenumeranter, likes och delningar. Aviva Wrede går all in, demonstrerar diverse, enligt Roiija, framgångsrika metoder genom att dråpligt leka med olika tillvägagångssätt. Mitt i det sorgliga och otäcka som tornar upp sig, tillför flodvågen av instruktioner befriande humor. Utgår från att elever insatta i olika Youtubers egenheter, kommer skratta igenkännande.

Blir smått chockad av första repliken från en lovande tjugoåring som nyligen examinerats från Nordiska Teaterskolan. Varför? Jo, den uttalas på svenska. Några ytterligare gånger hörs svenska meningar. Att rollfiguren inte bara pratar engelska i irriterad ton till sin engelska mamma, utan också till alla potentiella tittare på nätet, förklarar hon vara en förutsättning för att kunna nå ut internationellt. Roiija bjuder på sig själv inne i den kub hon sänder ifrån. Koreografin har "instant appeal", blir lustig med hängivet dansande, till låtar som skulle kunna vara hits av Zara Larsson. Det påstått pedagogiska kroppsspråket är lika underhållande. Mimiken hos Wrede växlar sinnrikt, övergår till att känslomässigt skildra jaget bakom den tillrättalagda fasaden. Imponerande skådespeleri! I flera sekvenser kan man påstå, att hon spelar mot en anonym twittrare. Mycket trovärdigt får publiken följa svängningar mellan eufori och motsatsen.

Brändén Whitaker (en av teaterns två konstnärliga ledare) har skrivit en rapp och tankeväckande monolog, väjer inte för den stress, de faror och mobbingtendenser som nätet kan orsaka. Tänker på Aschberg och hans trolljägare och fega människor som skadar i lönnedom. Vår tids besatthet av yta, egofixering och kändishysteri vidrörs. Problematik som säkerligen dryftas av elever efter att ha sett föreställningen. Alla vill och behöver bli sedda. Men manin att jaga bekräftelse på Instagram och Facebook finns som en våt filt över oss IRL, något manus tar fasta på. Attention-seekers som den tjej #WRU skildrar, löper överhängande risk att bli besvikna.

Regissör och skådespelare biter med gemensamma krafter i det saftiga äpple, som flerdimensionella dramat utgör. Att se Aviva Wrede agera var en fröjd. Hon har studerat in rollen med precision. Hittat rätt tilltal som fånglar genom humörsvängningar, yviga gester, lidelse och energipåslag. Tajming och rytm sitter, med naturligt inlagda pauser, för att händelser ska få sjunka in i åskådarna. Och kontentan av gedigen regi, är bland annat att lika mycket sägs med ansikte/ kropp som med munnen. Snacka om att vara åskådlig! Och engelskan är , så vitt jag kan bedöma, både begriplig och lätt att uppfatta.

# Göteborgs-Posten recension VOICES

## Känsligt och respektfullt om människoöden på GEST

Gothenburg english studio theatres nya föreställning Voices är en minimalistisk dokumentärteater som bygger på intervjuer med asylsökande. Mikaela Blomqvist ser en väl genomförd pjäs som gestaltar den enskilda människans historia med respekt och känslighet.

Frågan om representation har varit föremål för återkommande diskussioner inom scenkonsten de senaste åren. Vem finns i publiken, vilka ser vi på scen, och vilken typ av historier får vi höra? Gothenburg english studio theatres nya pjäs *Voices* knyter särskilt an till den sistnämnda frågan, vilken ofta kan bli vanskelig. För hur framställer man någon annans livshistoria utan att exploatera den? Och hur får man publiken att lyssna utan att konsumera?

**Som tur är** verkar Voices dramaturg och regissör Kristina Brändén Whitaker noggrann inte bara med vilka historier som berättas utan också hur de berättas. Utgångspunkt för föreställningen är en strikt form av dokumentärteater, verbatim theatre, där insamlade intervjuer återges ordagrant. I detta fall, där berättelser från människor som sökt eller söker asyl har samlats in, innebär det en språkblandning som passar både GEST och det aktuella ämnet väl: två vittnesmål är på engelska och två på svenska. Syriske Zaher Kayali framträder själv på scen med sin historia som delvis återges på arabiska, bland annat i den kraftfulla dikten *Passport*.

Övriga vittnesmål förblir namnlösa och får röst genom varsin skådespelare i monologer som flätats kring varandra. Vilde Moberg spelar en lesbisk kvinna från Nigeria, där homosexualitet kan ge 14 år i fängelse. På flykt undan sin misshandlande make hamnar hon tillsammans med sin styvson i Liverpool, där hon hinner ordna sig ett liv innan hon hamnar på förvaret och skall utvisas. Till Sverige kommer efter en flykt full av vedermödor två afghanska pojkar, spelade av Arbi Udugov och Edwin Safari. Den ene får uppehållstillstånd och drömmer om att bli rörmokare, den andre fastnar i ett nät av byråkrati och får avslag på avslag. Yasmina Ould El Kabla ger röst åt en palestinsk tvåbarnsmor uppvuxen i Gaza som lämpas av i Österrike av sin make.

**Vittnesmålen kommer**, om jag förstår programbladet rätt, att varieras under föreställningens spelperiod och nya berättelser samlas in kontinuerligt, vilket blir ytterligare ett sätt att ställa berättelsen snarare än framställandet i centrum. Detta är också den inställning som verkar prägla föreställningen som helhet. Scenografin är minimal. Skådespelarna är större delen av föreställningen placerade på en bänk med ansiktena vända rakt mot publiken. Likaså är de gestaltande inslagen få. Istället är det, vilket ju redan titeln skvallrar om, rösterna som får ta plats. Voices är en pjäs som vågar lita till dessa röster.

Efterhand börjar mycket riktigt personer avteckna sig i talet, inte bara genom innehållet utan också genom ordval och diktion. Frågan om framställning visar sig alltså i detta fall paradoxalt enkel. För även om Brändén Whitaker förstås ansvarar för ordnandet och gestaltandet av vittnesmålen, liksom för föreställningens rytm som kommer till genom hur de fem berättelserna samordnas, är det just det ordagranna återgivandet som blir pjäsens stora styrka. Det är väl genomfört och visar dessutom på en stor respekt och känslighet för den enskilda människans historia.

**Mikaela Blomqvist- 2018.11.08**

**Göteborgs-Posten** (2017.11.10)

## **Publiken ger nerv till *Every brilliant thing***

*GEST imponerar, igen. Tobias Holmgren har sett en version av *Every brilliant thing* med taktkänsla, bitterljuv komik, och pirrigt publikdeltagande.*

En god föreställning är en musikalisk föreställning, även när den inte innehåller minsta tillstymmelse till sång och dans. Takten i dialogen, skådespelarens avstånd till sina motspelare, ensemblens närhet till publiken; kroppens rörelser, blickarnas projektilbana; allt är musik, och en skådespelare måste ha ett strålande gehör för att lyckas.

I fallet med brittiske dramatikern Duncan Macmillans enaktare *Every brilliant thing*, om sjuåringen som till sin självmordsbenägna mamma påbörjar en lista över alla underbara saker som gör livet värt att leva (nummer 1: Glass, nummer 16: John McEnroe), behöver berättarrollen dessutom innehas av någon med is i magen och känsla för improvisationsjazz. Lyckligtvis för Gothenburg English Studio Theatre på Chapmans torg – GEST – har medgrundaren, vice konstnärlige ledaren och skådespelaren Gary Whitaker rytm i kroppen som en hel ragtime-orkester.

**Every brilliant things** intrig är rak och okomplicerad. I långa sessioner känns den mer som en levandegjord novell än ett drama, någonting som kunde platsa i Tage Danielssons *Sagor för barn över 18 år* eller Graham Greenes *Får vi låna din man*. Faktum är att det var som prosa den först kom till världen, innan Macmillan gjorde om sin novell till scenversionen som komikern Jonny Donahoe sedan 2014 har turnerat Jordan runt med. Förvandlingen är inte fulländad, fyra

femtedelar av händelseförloppet gestaltas inte utan återberättas. Risken skulle därför ha varit överhängande för en livlös snarkfest – om inte den dramatiska spänningen kommit från annat håll.

Efter att vi satt oss ges alla varsin lapp med en av listans punkter (min är punkt 996, bubbelplast). Det här har betydelse för utformningen av föreställningen, som bygger mycket på publikens deltagande; några slumpmässigt valda åskådare får också tillfälligt porträttera figurer från pojkens liv.

Formatet är tufft. Whitaker behöver varje kväll improvisera fram en ny stöpning av berättelsen beroende på vilka som kommit för att se honom uppträda, anpassa den efter gästernas taktkänsla och beredvillighet. Han är ständigt i centrum, scendekor existerar inte över huvud taget. Golvets gröna färg och de illröda sittkuddarna är den enda ögonfägnad vi får, förutom publikmedlemmarnas nunor som lysas upp av takets mycket starka lampor. Den som får andnöd över tanken att stå i rampljuset och när som helst riskera att dras in i handlingen skulle kanske må bättre av en annan pjäs.

**Eller inte.** Utmana er själva! Every brilliant thing är någonting så ovanligt som en rolig föreställning om depression, överförd till Göteborgs engelskspråkiga scen med stor lyhörddhet för materialet av teaterns konstnärliga ledare Kristina Brändén Whitaker. Gary Whitaker har å sin tur gjort Jonny Donahoes paradroll till sin egen, med en komisk musikalitet som kittlar, överrumplar, och (utan att förlora sin poignans) snabbt slår över till vemodiga molltoner.

Det blir ytterligare en punkt att lägga till listan.

**Tobias Holmgren**



BILD ELEGOR BRONJAN

Kristina Brändén Whitaker och Gary Whitaker är grundarna av Gest, den enda teatern i Västsverige som nischat sig genom att enbart sätta upp engelskspråkiga pjäser.



Det är en livsbejakande berättelse. Jag tänker på den som en feel good-pjäs om depression.

Gary Whitaker.



# De ger teaterscenen samhällsrelevans

Genom engelskspråkig teater möter de en bred publik med intima samtidsberättelser. ETC Göteborg har besökt Gothenburg English Studio Theatre inför deras kommande premiär.

- Can we get some lights, please? ropar regissören Kristina Brändén Whitaker.

Ett par sekunder senare lyser strålkastarna upp Gothenburg English Studio Theatres röda stolsryggar.

- Vi började med ingenting för att testa att se om det fanns en efterfrågan, och my goodness! Biljetterna sålde slut på nolltid, säger Gary Whitaker.

Paret Whitaker är grundarna av Gest, den enda teatern i Västsverige som nischat sig genom att enbart sätta upp engelskspråkiga pjäser. När de för elva år sedan drog igång med idén om att ta det bästa från den brittiska teaterscenen till Göteborg visade det sig snabbt att verksamheten fyllde en lucka i kulturutbudet.

- När pjäserna är på engelska blir steget att gå på teater mindre för de som inte pratar svenska. Vi har en internationell men också väldigt blandad publik vilket är fantastiskt, säger Kristina Brändén Whitaker.

Själv har hon och Gary Whitaker levt och arbetat som skådespelare utomlands under många år. Kontaktnäten de byggt upp i framför allt Storbritannien har varit deras snabbaste genväg till att importera kvalitativ och nyskapande teater från andra sidan Nordsjön.

- Manusförfattare som Dennis Kelly och Mark Bartley som är enorma i Storbritannien var vi först med att få till Sverige.

Nu har deras pjäser översatts till svenska och man dem överallt, säger Gary Whitaker.

Sedan 2012 huserar Gest på Chapmans torg. I en lokal som rymmer 68 personer trängs mer ofta än sällan ett 80-tal gäster, och Kristina och Gary är överens om att de börjar växa ur stället. De senaste åren har de blivit kontaktade av allt fler internationella företag som vill inleda samarbeten, och redan nu sträcker sig verksamheten långt utanför teaterväggarna.

- Förutom teatergrupper för unga och vuxna gör vi besök på gymnasieskolor där vi håller i engelska dramaövningar som blivit ett populärt inslag i språkundervisningen, berättar Kristina Brändén Whitaker.

## Premiärdags

Just nu är de i full gång inför premiären av "Every brilliant thing", en teateruppsättning skriven av den brittiske dramatikern Duncan MacMillan. Stormy kretsar kring en sjuårig pojke som skriver en lista över allt fantastiskt i världen när hans mamma försöker ta livet av sig. Utåt sett kan handlingen verka mörk, men Gary håller inte med.

- Det är en livsbejakande berättelse. Jag tänker på den som en feel good-pjäsa om depression.

Kristina och Gary plockar fram en låda fylld till bredden med papper, kuvert och tapetremors där publiken med egna ord formulerat allt det som gör livet värt att leva.

- Att publiken är medskapare ger en känsla av samhörighet, men framför allt lyfter innehållet det allvarliga dilemmat med psykisk ohälsa som ju är ett stort samhällsproblem.

Kristina berättar att de lagt mycket arbete på att skapa rätt atmosfär i rummet. Eftersom det är ganska ljus och alla i publiken kan se varandra är det viktigt att man inte känner sig iakttagen.

- Folk ska känna sig inkluderade. Det ska vara lite som att sitta runt en lägereld, säger Gary Whitaker.

Som uppsättningens enda skådespelare bär han hela ansvaret för dialogen. Trots det vill han inte kalla pjäsen för en monolog. Berättelsen skapas tillsammans med publiken.

- Varje föreställning kommer att vara unik på grund av det. Kom hit en gång och se en historia, kom hit igen och upplev en helt annan, säger han.

## Läser mängder med manus

Tillsammans läser han och Kristina hundratals manus varje år. Efter att de sett "Every brilliant thing" på Broadway blev det solklart att de skulle sätta upp en egen produktion av pjäsen.

- Jag älskar den. Jag har stått på scen i 35 år och har aldrig gjort något liknande förut. När man ser publikens ansiktsuttryck blir det så tydligt att delaktighet är något väldigt speciellt, säger Gary Whitaker och tystnar för ett ögonblick.

- Det finns en fantastisk replik från pjäsen som går "If you go through life without ever having once felt crushing depression, then you probably haven't been paying attention". (Om du går genom livet utan att någonstans ha känt dig fruktansvärt deprimerad så har du förmodligen inte varit tillräckligt uppmärksam).

- Det är en så fin replik för

## Gest - Gothenburg English Studio Theatre

- Är västsveriges enda engelskspråkiga teater.
- Har premiär med "Every brilliant thing" den 9 november, "en upplyftande pjäs om depression" där publiken medverkar i att utforma en stor del av innehållet.
- Regi: Kristina Brändén Whitaker.
- Pjäsens enda skådespelare: Gary Whitaker.
- Producent: Lisa Berg-Svedin.

den säger helt enkelt att det är okej att känna så. Det är något vi alla känner och en del av att vara människa.

"Every brilliant thing" blir den första produktionen där Kristina och Gary arbetar i en skådespelar-regissör-konstellation.

- Det har gått bättre än vi trott, vi var lite oroliga. De säger ju att man inte ska ta med sig jobbet hem.

- Men det har vi inte gjort, säger Kristina Brändén Whitaker.

- Nej, våra tre barn skulle inte tillåta det, skrattar Gary Whitaker.

## Samtidsberättelser

Viktigast för Kristina och Gary är att det som utspelas på scenen speglar samtiden.

- I Storbritannien har man nästan alltid en writer in residence. De är väldigt bra på att hitta representativa berättelser för det som pågår i samhället. Det är något som saknas i Sverige eftersom vi ofta sätter upp översatta klassiska dramen, säger Kristina Brändén Whitaker.

Att introducera nya dramatiker till publiken är därför något de lägger mycket tid på. Att lyfta olika typer av historier har gjort att man fått en bred publik som spänner över olika åldrar och kulturer. För ett par år sedan satte Gest upp en pjäs där en 70-årig kvinna och en 80-årig man belyste situationen på landets äldreboenden.

- Vi tyckte att det var en viktig historia att berätta med tanke på den pågående diskussionen. Året därpå gjorde vi en pjäs om fyra 16-åringar och fick en helt annan publik. Så vi försöker att göra nya saker hela tiden och tillgodose alla, säger Gary.

ELEONOR BRONMAN



## Simply brilliant!

Reportage

### ”Lite som livet självt”. Karin Noomi Karlsson var på premiären av *Every Brilliant Thing* på Gothenburg English Studio Theatre.

Kan en enaktare om depression och självmord vara rolig? Svaret på frågan borde vara att man inte ska skämta om allvarliga saker som psykisk ohälsa, depressioner och att människor är så desperata att de väljer att ta sina liv. Det är helt enkelt inte passande. Fram tills att jag bevistade premiären av GEST:s uppsättning av *Every Brilliant Thing* hade jag sannolikt kunnat skriva under på ovanstående, men där och då – på premiärkvällen – hände något som fick mig att ändra uppfattning i frågan.

*Every Brilliant Thing* är en enaktare med endast en skådespelare på scenen, Gary Whitaker. Till sin hjälp har han hela publiken som på ett innovativt sätt fås att delta i själva skådespelet med hjälp av lappar med repliker och ord som delas ut innan föreställningen startar. Till skillnad från de flesta pjäser jag har sett, där fokus ligger på gestaltning, återberättas merparten av händelseförloppet av huvudpersonen vars liv och uppväxt vi inbjuds att delta i. Pojkens deprimerade mor som slutligen väljer att avsluta sitt liv, den emotionellt avtrubbade fadern, den stora kärleken han möter i biblioteket och som kommer att bli både fru och exfru innan föreställningen är över – allt målas upp med en förbluffande skärpa och med ett känsloutspel som gör att man kastas mellan hopp och förtvivlan och mellan skratt och gråt under hela den tid föreställningen pågår.

### Sociala länkar



### Senaste artiklarna

- › Vi skriver historia!
- › Veckotips GBG: Nyfikenhet och selfies
- › Simply brilliant!
- › Veckotips Malmö: Fantasi och kroppslig frigörelse
- › Veckotips STHLM: Allt är till salu





Gary Whitaker. Foto: Lina Ikse

För det är så Every Brilliant Thing är – lite som livet självt. Livet rymmer både glädje och sorg, och ett sätt att bearbeta en förlamande sorg kan mycket väl vara att försöka återfinna skrattet och värmen i tillvaron på det allra enklaste sätt. Listan som huvudpersonen skriver på och som ursprungligen var tänkt att rädda modern från det oundvikliga självmordet fortsätter att existera och följa honom genom livet. Strålkastarna riktas lika mycket mot publiken som mot huvudrollsinnehavaren och det är en magisk upplevelse att kunna se de övriga i publiken när de reagerar på berättelsen som växer fram kollektivt, genom allas medverkan.

Vill du få en ny teaterupplevelse där du aktivt dras med in i skådespelet utan att behöva stå på scenen så är detta föreställningen du inte får missa. Det går att framföra ett stycke om depression och självmord och tillåta publiken att skratta utan att ta bort fokus från allvaret i dessa frågor. Den respekt och lyhördhet man har visat inför pjäsen och den värme varmed Gary Whitaker framför stycket gör att man aldrig för ett ögonblick känner att man har passerat gränsen för det passande. Jag lämnar salongen lätt upprymd och med lätta steg, det tunga och viktiga ämnet till trots. Nu vet jag att en enaktare om depression och självmord kan vara rolig utan att för ett ögonblick riskera att svänga åt det banala.

## Every Brilliant Thing

av Duncan Macmillan och Jonny Donahoe

Spelas på Gothenburg English Studio Theatre fram till den 13 december.

Pjäsen framförs på engelska.



Regi: Kristina Brändén Whitaker.

Medverkande: Gary Whitaker

Omslagsfoto: Lina Ikse



## Om Karin Noomi Karlsson

Gästsribent för Scenkonstguiden. Karin Noomi Karlsson är en doktorand i litteraturvetenskap från Göteborg som har halkat in i teknikinformatörsbranschen tack vare sina kunskaper i översättning av teknikinformation. Litteraturnörd av börd som med myndig stämma föreläser om allt ifrån verkstadsimplementation till retorik.

## Lämna en kommentar

E-postadressen publiceras inte. Obligatoriska fält är märkta \*

Kommentar

Namn \*

E-postadress \*

Webbplats

Skicka kommentar



# GÖTEBORGSFRIA



FOTO: LINA IKSE

## GEST går under skinnet på tonåringar

PUBLICERAD: TISDAG 10 NOVEMBER 2015, 10:40

Ljudet av en pågående porrfilm fyller scenrummet och mitt på golvet, i en sjaskig bäddsoffa, sitter bröderna Hench (Jed O'Hagan) och

**KULTUR TEATER** Bobbie (Thomas Dennis). Den 13-åriga Bobby söker sin 16-åriga brors uppmärksamhet och bekräftelse med diverse upptåg, böner om att bli kliad på ryggen och försök till provokation med att föra in samtalet på tjejer och sex. I GEST:s uppsättning av Anna Jordans Yen i regi av Kristina Brändén Whitaker sätts stämningen direkt. Ångesten ligger som en kvav dimma över scengolvet, associationerna går till instängda tonårsrum med fördragna gardiner och en tv som alltid sprider sitt sällskapliga brus. Publiken förstår snabbt att det här är ett syskonpar som är lämnade utan vuxenvärldens kontroll och vardagliga omtanke. Men en mamma (Emma Keele) finns, hon dyker plötsligt upp kraftigt berusad, på gränsen till medvetlös av alkoholens slagkraft. Bröderna lägger henne i framstupa sidoläge för att sova av sig det väldiga ruset och det är tydligt att detta inte är första gången de ser sin mamma i detta hjälplösa skick. Den inåtvända Hench blir arg över sin mors beteende medan den spralliga Bobbie försvarar henne och ihärdigt söker hennes kärlek.

**I tonårskillarnas** värld, präglad av tristess och total avsaknad av motivation, träder Jennifer (Jessica Hayles) in, jämnårig med storebror Hench. Hon är allt vad de inte är – kärleksfull, modig och nyfiken på livet – och kommer att betyda mycket för bröderna. De försöker öppna upp sig, trevar sig fram och tillsammans bygger de tre upp något som börjar likna en vänskap. Likt en Florence Nightingale gör hon sitt yttersta för att rädda Hench och Bobbie från sina destruktiva öden.

Yen är en dyster föreställning om hur livet kan se ut när hoppet inte finns där, när världen är något som pågår utanför fönstret och som man själv inte upplever sig vara en del av. Det är också en föreställning om hur barnet utan en trygg vuxenvärld inte lär sig att hantera sina känslor utan istället tar till våld och förnedring för att nå den hämnd det tycker sig förtjäna .

**Yen bärs upp** främst av två faktorer – den skarpa texten, som utmanar och provocerar, och skådespelarnas spel som aldrig släpper taget om sin publik. Alla på golvet spelar med en oerhörd skärpa, men särskilt bra är Thomas Dennis, som lyckas att trovärdigt gestalta barnet som ena stunden vill vara just barn och andra stunden försöker härma det vuxna. Jed O'Hagans Hench är nästan kusligt lik den kuvade tonåringen som utåt sett inte bryr sig om någonting, men som invärtes bär på otrolig ångest och sorg.

**GÖTEBORGS FRIA**

---

**Källa till webbadress:** <http://www.goteborgsfria.se/artikel/120318>

| DN Kultur

## Övergivna unga. Kammardrama med påträngande aktualitet

Publicerad 2015-11-15

Teater. "Yen" Av Anna Jordan. Regi: Kristina Brändén Whitaker. Scenografi: Ger Olde Monnikhof. I rollerna: Jed O'Hagen, Thomas Dennis, Jessica Hayles, Emma Keele. Scen: Gothenburg English Studio Theatre

Bröderna, sexton och tretton år gamla, bor ensamma i en sliten och skitig lägenhet tillsammans med sin livsfarliga hund Taliban. Alla tre är övergivna av den alkoholiserade mamman, som dock ibland dyker upp för ett kort besök, herusad och på jakt efter pengar. Dygnen fördriver pojkarna med krigsspel och porrfilmer. När de lämnar lägenheten för att stjäla sig något att äta och dricka tar de på sig den enda t-shirt de äger tillsammans. In i denna misär kliver en dag Jennifer, en svart walesiska som fått syn på den vanvårdade hunden genom fönstret och bestämt sig för att göra något åt saken.

Anna Jordans "Yen" hade en uppmärksam urpremiär i Manchester så sent som i våras, och sätts redan nu upp av Gothenburg English Studio Theatre. Det är naturligtvis en utomordentlig tillgång för en stads och regions kulturliv att ha sådana direktkanaler till den internationella teaterscenen.

För regin svarar Gest's konstnärliga ledare Kristina Brändén Whitaker. Tillsammans med den brittiska ensemblen har hon på den lilla intima scenen skapat ett naturalistiskt kammardrama med en närmast påträngande närvaro.

Jed O'Hagen och Thomas Dennis är utmärkta i rollerna som de bägge bröderna. Dennis 13-åring är utagerande, expressiv, ständigt törstande efter bekräftelse. Som en pingisboll studsar han omkring sin beundrade men sängvåtande storebror. Jed O'Hagen gör denne som en i sig själv redan inlåst och av livet krökt tonåring, åldrad innan han hann vara ung.

Värmen i mötet med den unga Jennifer, precis gestaltad av Jessica Hayles, får honom att sakta tina och öppna sig – innan katastrofen på nytt fryser honom till is. Den nedgångna modern gör Emma Keele utan stora åthävor till en gengångare av sig själv.

"Yen" handlar om två pojkar och en flicka som lämnats vind för våg av föräldrar och samhälle. I november 2015 är det inte svårt att se pjäsens aktualitet.

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt



## En fråga om liv och död

Några få gånger är man med om det: en föreställning blir elementärt angelägen. De avgörande frågorna om liv och död ställs rakt in i det banala familjelivet.

Det sker nu på Folkteatern där den engelskspråkiga gruppen **Gest** har nypremiär på sin prisade **Expectations**. Två par väntar barn. Det går inte helt bra. Det handlar om etik, ansvar och fosterdiagnostik i ett stycke som förmår överraska, vara gränslöst sorgligt och mycket underhållande. Föreställningen är formidabelt välspelad i ett stycke som går i

något upphettad gammal hederlig psykologisk realism.

Ingen som ser denna uppsättning skall behöva ställa sig frågan vad i alla världen vill de säga med det här. Och den som ändå skulle göra det kommer inte ha något utbyte av den diskussion som den 25 april följer på föreställningen. För den handlar om effekterna, de medicinska, psykologiska och sociala, av små kromosomförändringar hos ett foster. Allt det som Gest gestaltar med sådan kraft och omsorg.

**Tomas Forser**

Göteborgsposten 2012-04-20



ANDREW SHERIDAN OCH SALLY WALSH I GESTS FÖRESTÄLLNING EXPECTATIONS.

## BOHUSLÄNINGEN LÖRDAG 18 APRIL 2009

Göteborg har en teater som spelar på engelska. Men det är inte språket som får Bohusläningens recensent Marita Adamsson att hoppas att den nya pjäsen *Expectations* hittar ut ur Göteborg till övriga regionen. Det är för att den har något väsentligt att diskutera: hur det är när barnet man väntar inte är som andra.

### Att tala om det nästan otalbara

#### **Teater**

#### **EXPECTATIONS**

av Kristina Brändén Whitaker

The Gothenburg English Speaking Theatre (GEST) på Teater Trixter

**Regi:** Gary Whitaker

**Scenografi :** Ger Olde Monnikhof

**På scenen:** Sally Walsh, Nick Mason,  
Johan Örjefelt och Kristina  
Brändén Whitaker



Foto: Lina Ikse Bergman. Från England kommer Sally Walsh och Nick Mason som spelar paret från London.

**Göteborgs engelskspråkiga teater** har ett speciellt ärende i sin nya pjäs. Att de vill diskutera hur det är att få ett avvikande barn vet jag redan innan jag tar plats i salongen hos värdscenen Trixter.

Ändå är jag faktiskt litet oförberedd när jag till slut sitter där med tårarna rinnande och uppfylld av så starka känslor att resten av dagen och tillvaron känns överkliga.

Känslan byggs nämligen upp stegvis, som en växande legokonstruktion. Korta scener omväxlande

från London och Göteborg –fast inledningen är i nutid innan historien backar, så man förstår tidigt att vägarna kommer att korsas kring det svenska paret som mister sitt barn i 23:de graviditetsveckan och det brittiska som får se sitt kämpa för att bli kvar i livet. Man förstår dock inte riktigt hur.

**De får barn samtidigt**, men det går inte som någon av dem förväntat sig. Det blir sorg, kamp, frågetecken och så småningom olika sätt att förhålla sig till omständigheterna och framtiden. Sorgen är inte exakt likadan,



Johan Örjefelt och Kristina Brändén Whitaker spelar paret från Göteborg, Klara och Mattias, som förlorar sitt barn.

men den har många likheter, så då och då speglar repliker och händelseförlopp varandra. Pjäskonstruktionen har dessutom likheter med ett deckarbygge eller andra intriger där missförstånd och oklarheter leder fram till en slutlig uppgörelse.

**Denna uppgörelse** startar med höjda tonlägen och lyfta nävar, som kunde lett rakt ut i förlust av temat, men det är precis vad som inte sker. Istället kommer förklaringar – hela den berättelse

**Jag önskar att den som ser Expectations också har tid att tala med andra efteråt.**

som är nyckeln och kärnan till det som får mig att bara kort anteckna "helt tagen". Spegelbilden blir skarpare, likheterna större samtidigt som de skiljer sig på en avgörande punkt: de blivande föräldrarnas olika sätt att hantera situationen, just då när dräpslaget kommer och sedan, när det

måste bearbetas. Då har vi redan sett hur det de facto yttrat sig i de olika hemmen, när sorg- och skuldkänslor underminerar förhållanden när de mest av allt skulle behöva vara starka.

**Det är inte själva sorgen** över ett skadat barn som är det svåraste.

Det riktigt tunga ligger i känslan av skuld, och vad den gör med människor, får dem att ljuga och så småningom därför finna sig stå mot väggen i en återvändsgränd till exempel. Där ligger också det väsentliga i pjäsen. Det är detta, hur man klarar att bearbeta känslor och inte förlora varandra ur sikte, hur man vågar berätta också det nästan outtalbara som gör att jag går från teatern och önskar att den som ser Expectations också har tid att tala med andra efteråt.

**Pjäsen är tänkt att gå på turné i regionen.** Boka gärna in den runtom i kommunerna! Att dialogen delvis är på engelska fyller ingen annan speciell funktion än att teaterupplevelsen också blir språkträning. Men språket bör inte bli något större problem för den som har andra skäl att se Expectations. Skådespelarna är tydliga och iscensättningen hjälper till där replikföringen blir snabb. Inte minst gör dramatikern Kristina Brändén Whitaker det själv. Hon står också på scenen och hennes ansikte är som en natthimmel där stjärnor och moln oavbrutet där förbi och låter hela tillvaron bli synlig. Gest är en stor tillgång för Göteborg och Västra Götaland.

Marita Adamsson